

ผลกระทบบของกฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศต่อกฎหมายของประเทศไทย
: การเปิดตลาดบุหรี่ในประเทศไทย

นางสาว ไซตพรหม เกตุราทร

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-518-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018444

๒๕๓๕

The Effect of International Trade Law on Thai Laws
: The Opening of Cigarette Market in Thailand

Miss Chotipun Kateratorn

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

This Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirement
for the Degree of Master of Law
Department of Law
Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-518-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบของกฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศต่อกฎหมายของประเทศไทย
: การเปิดตลาดบุหรี่ในประเทศไทย
โดย นางสาวโชติพรรณ เกตุราทร
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา (ร่วม) อาจารย์สุธรรม อยู่ในธรรม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

ผ. วิชา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชาภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Amul adus

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์)

สุรเกียรติ์ เสถียรไทย

.....รองอาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย)

สุธรรม อยู่ในธรรม

.....อาจารย์ที่ปรึกษา (ร่วม)
(อาจารย์สุธรรม อยู่ในธรรม)

ศาสตราจารย์นายแพทย์ประกิต วาทีสาธกิจ

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์นายแพทย์ประกิต วาทีสาธกิจ)

จิตตภัทร เครืออาร์ณ

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตตภัทร เครืออาร์ณ)

อาจารย์ยรรยง พวงราช

.....กรรมการ
(อาจารย์ยรรยง พวงราช)

พิมพ์ด้วยหมึกพิมพ์สีน้ำเงินที่มหาวิทยาลัยมหาดไทย

โชติพรรณ เกตุราทร : ผลกระทบของกฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศต่อกฎหมาย
ของประเทศไทย : การเปิดตลาดบุหรี่ในประเทศไทย (THE EFFECT OF INTERNATION
TRADE LAW ON THAI LAWS : THE OPENING OF CIGARETTE MARKET IN THAILAND)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย, อ.สุธรรม อยู่ในธรรม, 243 หน้า.
ISBN 974-581-518-7.

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากฎหมายและกระบวนการระงับข้อพิพาทตามข้อตกลงทั่วไป
ว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า ตลอดจนวัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์ ลักษณะและขอบเขตของมาตรา 301
รัฐบัญญัติการค้าและการแข่งขัน ค.ศ. 1988 ว่ากฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคี
และทวิภาคี รวมทั้งกฎหมายเศรษฐกิจของต่างประเทศมีผลกระทบต่อกฎหมายเศรษฐกิจของประเทศไทย
หรือไม่และมีผลกระทบอย่างไร โดยศึกษาจากกรณีการเปิดตลาดบุหรี่ในประเทศไทยของสหรัฐอเมริกา

เมื่อทำการวิจัยแล้วพบว่า 1) ข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้าและมาตรา 301
ของรัฐบัญญัติการค้าและการแข่งขัน ค.ศ. 1988 มีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงกฎหมายการค้าของ
ประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการค้าเสรีอันเป็นวัตถุประสงค์หลักของข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษี
ศุลกากรและการค้า 2) จากกรณีการเปิดตลาดบุหรี่ในประเทศไทยนั้น กฎหมายเศรษฐกิจระหว่าง
ประเทศ ยังก่อให้เกิดผลต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสาธารณสุขของประเทศไทย 3) การระงับข้อพิพาทตามข้อ
ตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากร และการค้า ก่อให้เกิดกระบวนการทางกฎหมายและการตัดสินภายใต้
กฎหมายที่ทางกฎหมาย ซึ่งมีผลดีคือลดแรงกดดันทางการเมืองและสร้างอำนาจในการเจรจาต่อรองมากกว่า
การเจรจาภายใต้มาตรา 301 แต่ผลเสียคือ ทำให้ขาดการเจรจาแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ทางการค้า
4) ลักษณะของมาตรา 301 ที่อาจมีผลกระทบต่อระบบการค้าระหว่างประเทศและการค้าของประเทศไทย
ที่สำคัญคือ เป็นกฎหมายที่มุ่งเน้นการเจรจาทวิภาคี และการใช้มาตรการตอบโต้ฝ่ายเดียว จากผล
การศึกษาดังกล่าวประเทศไทยควรจะ 1) ต้องวิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายเศรษฐกิจของต่างประเทศ
ที่มีผลกระทบต่อประเทศไทย และพิจารณาแนวทางที่จะแก้ไขผลกระทบนั้นทั้งในแง่การแก้ไขปัญหาระดับ
ทวิภาคีและพหุภาคี 2) พยายามส่งเสริมหรือสนับสนุนการแก้ไขกระบวนการระงับข้อพิพาทตาม
GATT ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น 3) ศึกษาแนวทางและวิเคราะห์ปัญหาเพื่อเตรียมการในการ
แก้ไขปัญหา 4) เสริมสร้างประสิทธิภาพในการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคีและ
พหุภาคี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติกร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ ดร.สรเกียรติ์ เสถียรไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์สุธรรม อยู่ในธรรม อาจารย์ที่ปรึกษา (ร่วม) ผู้ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ รวมทั้งเสนอแนะข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้เสร็จสมบูรณ์

ในการทำวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์ ศาสตราจารย์เกษมเกียรติ์ประกิจ วาทีสาธกกิจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตตวัตร เจริญวรรณ อาจารย์ยรรยง พวงราช ที่กรุณาให้คำปรึกษา ความรู้ และข้อมูลในสาขาวิชาต่างๆ และขอขอบพระคุณหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง มูลนิธิขอส่วนานัน ที่กรุณาให้ข้อมูล ทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตศึกษา ภาควิชานิติศาสตร์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด คณะนิติศาสตร์ ที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินการและการค้นคว้าข้อมูลเป็นอย่างดี และขอขอบคุณ คุณปรียา จีระทัศ คุณสมพงษ์ ไชยวัฒน์ คุณณเดชน์ ชัยขง และคุณบุญชัย แซ่หลิม ที่อุทิศเวลาในการช่วยจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณบิดา มารดา และทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งให้การสนับสนุน การทำวิจัยในทุก ๆ ด้าน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนจบการศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
โชติพรรณ เกตุราทร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ

บทที่

1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 วิธีกรวิจัยและขอบเขตการวิจัย.....	4
ก. วิธีกรวิจัย.....	4
ข. ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากวิทยานิพนธ์นี้.....	4
2. การบังคับใช้ หลักการ และบทบาทของข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า.....	6
2.1 การบังคับใช้ข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้าและการเข้าเป็นสมาชิกข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้าของประเทศไทย.....	6
ก. การบังคับใช้ข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า.....	6
ข. หลัก Grandfather Right.....	7
ค. การเข้าเป็นสมาชิกข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้าของประเทศไทย.....	12
(1) สิทธิและพันธกรณีของประเทศไทยในการเข้าเป็นสมาชิก GATT..	13
(2) การเข้าเป็นสมาชิก GATT ของประเทศไทยมีผลเริ่มแต่เมื่อใด...	18
2.2 หลักเกณฑ์พื้นฐานของข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า.....	19
ก. หลักปฏิบัติอย่างชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favoured-Nation).....	20
ข. หลักปฏิบัติอย่างชาติ (National Treatment).....	22

	๗
2.3 กระบวนการและกลไกระงับข้อพิพาทตาม GATT.....	25
ก. การแก้ไขปรับปรุงกระบวนการและกลไกระงับข้อพิพาทตาม GATT...	25
(1) การแก้ไขปรับปรุงกระบวนการและกลไกระงับข้อพิพาทตาม GATT ในรอบโตเกียว.....	25
(2) การแก้ไขปรับปรุงกระบวนการและกลไกระงับข้อพิพาทตาม GATT ในรอบอุรุกวัย.....	26
ข. กระบวนการและกำหนดระยะเวลาการระงับข้อพิพาทตาม GATT....	28
(1) การบอกกล่าว (Notification).....	28
(1.1) แบบของการบอกกล่าว.....	29
(1.2) กำหนดระยะเวลาการบอกกล่าว.....	29
(2) การเจรจาหารือ (Consultation).....	29
(3) การระงับข้อพิพาท (Dispute Settlement).....	31
(3.1) กระบวนการพิจารณาระงับข้อพิพาทโดย Panel....	31
(ก) การก่อตั้ง Panel.....	31
(ก.1) เหตุของการก่อตั้ง Panel.....	31
(ก.2) แบบและวิธีการของการก่อตั้ง Panel..	31
(ก.3) องค์ประกอบของ Panel.....	32
(ข) กรอบอำนาจหน้าที่ของ Panel.....	32
(ค) รายงานของ Panel.....	33
(ง) กำหนดระยะเวลาของกระบวนการระงับ ข้อพิพาทโดย Panel.....	34
(จ) การออกจรรยาบรรณของ Panel.....	34
(3.2) กระบวนการพิจารณารายงานโดย Council.....	35
(ก) การพิจารณารายงานโดย Council.....	35
(ข) กำหนดระยะเวลาการพิจารณาของ Council..	35
(3.3) กำหนดระยะเวลาของกระบวนการระงับข้อพิพาทตาม GATT.....	36
(4) การกำกับการณ์ของรัฐ (Surveillance).....	36

3. มาตรา 301 ของรัฐบัญญัติการค้าและการแข่งขัน ค.ศ. 1988 : กระบวนการ และมาตรการตอบโต้ทางการค้าของสหรัฐอเมริกา.....	38
3.1 สาเหตุที่มีการออกกฎหมายการค้าฉบับใหม่.....	38
ก. สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการค้าของสหรัฐอเมริกา.....	41
(1) การขาดดุลการค้า.....	41
(2) ความไม่ประสบความสำเร็จในการเจรจาพหุภาคี.....	42
ข. ความจำเป็นในการแก้ไขมาตรา 301 ของกฎหมายการค้า ของสหรัฐอเมริกา.....	43
ค. ทิศทางของนโยบายการค้าของสหรัฐอเมริกา.....	45
3.2 สำคัญและหลักกฎหมายของมาตรา 301 ของรัฐบัญญัติการค้าและการแข่งขัน ค.ศ.1988 (Omnibus Trade and Competitiveness Act of 1988).....	45
ก. วัตถุประสงค์ของรัฐบัญญัติการค้าและการแข่งขัน ค.ศ. 1988.....	45
ข. วิวัฒนาการของมาตรา 301 ของรัฐบัญญัติการค้า และการแข่งขัน ค.ศ. 1988.....	48
(1) มาตรา 252 ของรัฐบัญญัติการขยายตัวทางการค้า ค.ศ.1962 (Trade Expansion Act of 1962).....	48
(2) มาตรา 301 ของรัฐบัญญัติปฏิรูปการค้า ค.ศ.1974 (Trade Reform Act of 1974).....	49
(3) มาตรา 301 ของรัฐบัญญัติการค้า ค.ศ. 1979 (Trade Agreement Act of 1979).....	50
(4) รัฐบัญญัติการค้าและภาษีศุลกากร ค.ศ. 1984 (Trade and Tariff Act of 1984).....	51
ค. สำคัญของมาตรา 301 ของรัฐบัญญัติการค้า และการแข่งขัน ค.ศ.1988.....	52
(1) การเปลี่ยนแปลงอำนาจในการตอบโต้ทางการค้า.....	53
(2) เวลาและเงื่อนไขในการพิจารณาตัดสินและกำหนด มาตรการตอบโต้.....	57
(3) อำนาจในการจับตามดูแลการบิดเบือนทางการค้า.....	58
(4) อำนาจในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงและยกเลิกมาตรการตอบโต้ ทางการค้า.....	59

ง.	หลักกฎหมายของมาตรา 301 ตาม Omnibus Trade and Competitiveness Act of 1988.....	59
	(1) ลักษณะและขอบเขตมาตรา 301 ตาม Omnibus Trade and Competitiveness Act of 1988.....	59
	(2) หลักเกณฑ์ของมาตรา 301 ตาม Omnibus Trade and Competitiveness Act of 1988.....	64
	(2.1) มาตรา 301 Regular.....	64
	(2.2) มาตรา 301 Super.....	69
	(2.3) มาตรา 301 Special.....	70
3.3	กระบวนการและมาตรการตอบโต้ทางการค้าตามมาตรา 301	
	รัฐบัญญัติการค้าและการแข่งขัน ค.ศ. 1988.....	71
	ก. รูปแบบการค้าเนิการตามมาตรา 301 รัฐบัญญัติการค้าและการแข่งขัน ค.ศ. 1988.....	71
	(1) การร้องเรียนของผู้มีส่วนได้เสีย.....	71
	(2) การริเริ่มโดยผู้แทนการค้าสหรัฐอเมริกา.....	72
	ข. ขั้นตอนและกำหนดเวลาดำเนินการภายใต้มาตรา 301	
	รัฐบัญญัติการค้าและการแข่งขัน ค.ศ. 1988.....	72
	(1) การไต่สวน (Investigation).....	72
	(2) การเจรจา (Consultation).....	75
	(3) การตัดสิน (Determination).....	75
	(4) การดำเนินการตอบโต้ (Retaliation).....	76
3.4	มาตรา 301 ตามรัฐบัญญัติการค้าและการแข่งขัน ค.ศ. 1988	
	กับการเปิดตลาดต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา.....	81
	ก. บทบาทของมาตรา 301 ต่อการเปิดตลาดต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา.....	81
	ข. ผลกระทบตามมาตรา 301 : การเปิดตลาดต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา.....	84
	(1) ผลกระทบต่อนโยบายการค้าของสหรัฐอเมริกา.....	84
	(2) ผลกระทบต่อการเปิดตลาดในประเทศไทย.....	84

3.5	มาตรา 301 ตามรัฐธรรมนูญเรื่องการค้าและการแข่งขัน ค.ศ. 1988	
	กับความชอบธรรมตามกฎหมายระหว่างประเทศ.....	87
4.	กฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศกับปัญหาข้อพิพาททางการค้า	
	: กรณีการเปิดตลาดบุหรี่ในประเทศไทยของประเศสหรัฐอเมริกา.....	90
4.1	การเปิดตลาดบุหรี่ในประเทศไทยแถบเอเชียของประเศสหรัฐอเมริกา.....	90
	ก. สาเหตุที่สหรัฐอเมริกาต้องการเปิดตลาดบุหรี่ในประเทศไทยแถบเอเชีย..	91
	(1) ปัจจัยภายในประเศสหรัฐอเมริกา.....	91
	(1.1) ตลาดในประเศสหรัฐอเมริกาถึงจุดอิ่มตัว.....	91
	(1.2) การเปลี่ยนแปลงนโยบายในการผลิตยาสูบและบุหรี..	93
	(2) ปัจจัยภายในประเทศไทย.....	93
	ข. กรณีการเปิดตลาดบุหรี่ในญี่ปุ่น.....	94
	(1) การเรียกร้องให้เปิดตลาดบุหรี่ในญี่ปุ่นของสหรัฐอเมริกา.....	94
	(2) มาตรการของสหรัฐอเมริกา : การเปิดตลาดบุหรี่ในญี่ปุ่น....	95
	(2.1) การลดลงหรือยกเลิกนิกิตอัตราภาษีศุลกากร.....	95
	(2.2) การโฆษณาและการเสนอขายบุหรีในญี่ปุ่น.....	95
	(3) ผลจากการเปิดตลาดบุหรีในญี่ปุ่น.....	96
	(3.1) การเพิ่มส่วนแบ่งตลาดของบุหรีสหรัฐอเมริกาในญี่ปุ่น.....	96
	(3.2) ผลจากการเปิดตลาดบุหรียังไม่เป็นที่น่าพอใจของ	
	สหรัฐอเมริกา.....	96
	ค. กรณีการเปิดตลาดบุหรีในไต้หวัน.....	97
	(1) การเรียกร้องให้เปิดตลาดบุหรีในไต้หวันของสหรัฐอเมริกา... ..	97
	(2) มาตรการของสหรัฐอเมริกา : การเปิดตลาดบุหรีในไต้หวัน..	97
	(2.1) การลดนิกิตอัตราภาษีศุลกากร.....	97
	(2.2) การโฆษณาและการเสนอขายบุหรีในไต้หวัน.....	97
	(3) ผลจากการเปิดตลาดบุหรีในไต้หวัน.....	98
	(3.1) การเพิ่มส่วนแบ่งตลาดของบุหรีสหรัฐอเมริกาในไต้หวัน.....	98
	(3.2) ผลจากการเปิดตลาดบุหรียังไม่เป็นที่น่าพอใจของ	
	*สหรัฐอเมริกา.....	98
	(3.3) จัดให้มีหน่วยงานในการรณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี... ..	98

ง.	กรณีการเปิดตลาดบุหรี่ในเกาหลีใต้.....	99
(1)	การเรียกร้องให้เปิดตลาดบุหรี่ในเกาหลีใต้ของ สหรัฐอเมริกา.....	99
(2)	มาตรการของสหรัฐอเมริกา : การเปิดตลาดบุหรี่ในเกาหลีใต้	100
(2.1)	การยกเลิกระบบผูกขาดของการผลิตและการตลาด..	100
(2.2)	การอนุญาตให้เพิ่มส่วนเหลือมกำไร ของบุหรี่สหรัฐอเมริกา.....	101
(2.3)	อัตราภาษีศุลกากรของการนำเข้ายาสูบลดลง.....	101
(2.4)	การโฆษณาและการเสนอขายบุหรี่ในเกาหลีใต้.....	101
(3)	ผลจากการเปิดตลาดบุหรี่ในเกาหลีใต้ : การเพิ่มส่วนแบ่ง ตลาดของบุหรี่สหรัฐอเมริกาในเกาหลีใต้.....	102
จ.	สาเหตุที่สหรัฐอเมริกาต้องการเปิดตลาดบุหรี่ในประเทศไทย.....	102
4.2	ความเป็นมาของปัญหาการค้าบุหรี่ระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา...	103
ก.	โครงสร้างการผลิตและตลาดใบยาสูบของประเทศไทย.....	103
(1)	การผลิตใบยาสูบของประเทศไทย.....	103
(2)	การตลาดใบยาสูบของประเทศไทย.....	104
ข.	อุตสาหกรรมการผลิตบุหรี่ของประเทศไทย.....	105
ค.	นโยบายของรัฐเกี่ยวกับการผลิต การบริโภค และการนำเข้า บุหรี่ของประเทศไทย.....	106
(1)	นโยบายของรัฐเกี่ยวกับการผลิตและการตลาดใบยาสูบ และบุหรี่ของไทย.....	106
(1.1)	การควบคุมการผลิตและการตลาดใบยาสูบของไทย..	107
(1.2)	การผูกขาดอุตสาหกรรมผลิตบุหรี่ของไทย.....	108
(2)	นโยบายของรัฐเกี่ยวกับการบริโภค.....	108
(3)	นโยบายของรัฐเกี่ยวกับการนำเข้าบุหรี่ต่างประเทศ.....	109
ง.	การค้าบุหรี่ระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา.....	110
4.3	ปัญหาข้อพิพาทเรื่องการเปิดตลาดบุหรี่ในประเทศไทยของประเทศสหรัฐอเมริกา ภายใต้มาตรา 301 รัฐบัญญัติการค้าและการแข่งขัน ค.ศ. 1988.....	111
ก.	การเรียกร้องของสมาคมผู้ส่งออกบุหรี่ของประเทศสหรัฐอเมริกาภายใต้ มาตรา 301 ของรัฐบัญญัติการค้าและการแข่งขัน ค.ศ. 1988.....	111

(1) ประเด็นข้อเรียกร้องและข้อผ่อนผันของ USCEA	111
(1.1) ประเด็นข้อเรียกร้องของ USCEA.....	111
(1.2) ข้อผ่อนผันที่ USCEA ร้องขอ.....	113
(2) คำชี้แจงข้อเรียกร้องของไทย.....	113
ข. การเจรจาปัญหาการค้าบุหรี่ภายใต้มาตรา 301 ของรัฐบัญญัติการค้าและการแข่งขัน ค.ศ. 1988.....	116
(1) กลวิสัยของสหรัฐอเมริกาในการขอเจรจาเพื่อเปิดตลาดบุหรี่ในประเทศไทย.....	117
(2) ท่าทีของประเทศไทยในการเจรจาปัญหาการค้าบุรืกับสหรัฐอเมริกา.....	119
4.4 ปัญหาข้อพิพาท เรื่องการนำเข้าบุหรี่ในประเทศไทยของสหรัฐอเมริกาภายใต้กระบวนการระงับข้อพิพาทตามข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า.....	122
ก. ปัจจัยที่ทำให้สหรัฐอเมริกานำปัญหาข้อพิพาทเข้าสู่กระบวนการระงับข้อพิพาทตาม GATT	123
(1) ปัจจัยภายในประเทศสหรัฐอเมริกา.....	123
(2) ปัจจัยจากองค์การระหว่างประเทศ.....	124
(3) ปัจจัยจากรัฐบาลไทย.....	125
ข. ประเด็นข้อพิพาท เรื่องการนำเข้าบุหรี่ในประเทศไทยของสหรัฐอเมริกาภายใต้กระบวนการระงับข้อพิพาทตาม GATT.....	126
(1) ประเด็นข้อเรียกร้องของสหรัฐอเมริกา.....	126
(1.1) ประเด็นการจำกัดการนำเข้าบุหรี่ต่างประเทศในประเทศไทย.....	126
(1.2) ประเด็นการเก็บภาษีภายในสำหรับบุหรี่ของประเทศไทย.....	127
(1.3) ข้อเสนอแนะของสหรัฐอเมริกา.....	127
(2) ข้อโต้แย้งของประเทศไทย.....	127
(2.1) ประเด็นการจำกัดการนำเข้าบุหรี่ต่างประเทศในประเทศไทย.....	127

(2.2) ประเด็นการเก็บภาษีภายในสำหรับบุหรื ของประเทศไทย.....	128
(2.3) ข้อเสนอแนะของประเทศไทย.....	128
ค. การระงับข้อพิพาท (Dispute Settlement) ตาม GATT กับปัญหาข้อพิพาทเรื่องการจำกัดการนำเข้าบุหรี่ต่างประเทศ ในประเทศไทยของสหรัฐอเมริกา.....	128
(1) ขอบเขตการวิเคราะห์.....	128
(2) การวิเคราะห์ประเด็นทางกฎหมาย.....	129
(3) ผลวิเคราะห์ทางกฎหมายในประเด็นข้อพิพาท.....	141
ง. ข้อเสนอขององค์การอนามัยโลก : ความชอบธรรมตามกฎหมาย ระหว่างประเทศ.....	152
4.5 ผลของการนำเข้าผูกขาดด้านบุหรี่ระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา เข้าสู่การระงับข้อพิพาทตามข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า..	155
ก. การบังคับตามคำตัดสินและข้อเสนอแนะของ GATT.....	155
ข. การเจรจาปัญหาการค้าบุหรี่ระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา ภายใต้มาตรา 301 ของรัฐบัญญัติการค้าและการแข่งขัน ค.ศ. 1988 ภายหลังคำตัดสินของ GATT Panel.....	156
ค. ทางเลือกและผลของการเจรจาภายใต้มาตรา 301 รัฐบัญญัติการค้า และการแข่งขัน ค.ศ. 1988 กับการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทตามกระบวนการ ระงับข้อพิพาทตาม GATT : กรณีการเปิดตลาดบุหรี่ในประเทศไทยของ สหรัฐอเมริกา.....	157
ง. การเปรียบเทียบผลของการเปิดตลาดบุหรี่ระหว่างประเทศไทย กับประเทศแถบเอเชียอื่น ๆ	160
5. ผลกระทบของการเปิดตลาดบุหรี่ในประเทศไทย.....	162
5.1 ผลทางเศรษฐกิจและสังคม.....	162
ก. ผลด้านเศรษฐกิจของประเทศไทย.....	162
(1) ด้านรายได้ของรัฐ.....	162
(2) ด้านรายได้ของเกษตรกรและผู้ค้าใบยาสูบ.....	166
(3) ด้านแรงงาน.....	167
(4) ด้านดุลการค้าใบยาสูบและบุหรี่ต่างประเทศ.....	168

	(5) ด้านผู้บริโภคนโยบายในประเทศไทย.....	169
	ข. ผลด้านสุขภาพอนามัยของประชาชน.....	169
5.2	ผลทางกฎหมายการค้าและการลงทุนเกี่ยวกับกาารนำเข้าบุหรี่ต่างประเทศ..	171
	ก. กฎหมายหรือกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการนำเข้า.....	171
	(1) พระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2509.....	171
	(2) พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคน พ.ศ. 2522.....	172
	(3) พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535.....	173
	(4) พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม)..	174
	ข. กฎหมายหรือกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการลงทุน.....	175
	ค. กฎหมายหรือกฎเกณฑ์เกี่ยวกับภาษีภายใน.....	176
	(1) พระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2509 และพระราชบัญญัติยาสูบ (ฉบับที่ 6) และ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2534.....	176
	(1.1) การกำหนดค่าแสตมป์ยาสูบ.....	176
	(1.2) การปิดแสตมป์ยาสูบ.....	177
	(ก) วิธีการปิดและขีดฆ่าแสตมป์ยาสูบ.....	177
	(ข) การนำแสตมป์ไปปิด ณ โรงงานผู้ผลิตบุหรี่หรือกาเรตในต่างประเทศ... 178	
	(ค) การจ่ายแสตมป์ยาสูบ การปิดแสตมป์ยาสูบ และขีดฆ่า แสตมป์ยาสูบต่างประเทศ พ.ศ. 2534.....	178
	(ง) การกำหนดลักษณะและชนิดของยาสูบ.....	178
	(1.3) การกำหนดราคา.....	179
	(1.4) การจำหน่ายยาสูบชนิดบุหรี่หรือกาเรต.....	180
	(2) พระราชบัญญัติประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2481 ประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นภาษีการค้า (ฉบับที่ 210) พ.ศ. 2533 และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2534.....	180
5.3	ผลทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการปกป้องสุขภาพของประชาชน.....	182
	ก. บทบาทขององค์การอนามัยโลกกับมาตรการทางกฎหมาย ในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบและการสูบบุหรี่.....	182

ข. กฎหมายหรือกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบและการสูบบุหรี่ ของประเทศไทย.....	183
(1) พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522.....	185
(1.1) การกำหนดเรื่องการปิดจลาจลและระบุคำเตือน เกี่ยวกับสุขภาพ.....	185
(1.2) การห้ามโฆษณาไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม.....	185
(2) พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535.....	186
(2.1) ความจำเป็นในการออกพระราชบัญญัติควบคุม ผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535.....	186
(2.2) มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ..	187
(ก) การแสดงจลาจลที่หีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบ.....	187
(ข) การควบคุมสารพิษในผลิตภัณฑ์ยาสูบ.....	188
(ค) การห้ามโฆษณา.....	189
(ง) การควบคุมการขายและส่งเสริมการขาย....	191
(จ) การป้องกันเยาวชนจากการสูบบุหรี่.....	191
(3) พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535...	192
6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	194
6.1 บทสรุป.....	194
6.2 ข้อเสนอแนะ.....	196
บรรณานุกรม.....	199
ภาคผนวก.....	206
ประวัติผู้เขียน.....	243